

Online Proefstuderen

Sociaal-Juridische Dienstverlening

Theorie – module Socialezekerheidsrecht

14.4 Verzekeringen en voorzieningen

Laten we beginnen met het eerste onderscheid: **sociale verzekeringen** en **sociale voorzieningen** (zie figuur 14.2).

Figuur 14.2 Wat is het verschil tussen sociale verzekeringen en sociale voorzieningen?

14.4.1 Sociale verzekeringen

Voor elke verzekering geldt dat jij premie betaalt, en als er zich een onvoorziene gebeurtenis voordoet waar jij voor verzekerd bent, dan betaalt de verzekeraar de schade – van het verzekerde bedrag – aan jou uit. Dat geldt ook voor de sociale verzekeringen. Als je in loondienst bent, dan wordt er een gedeelte van jouw salaris ingehouden voor premies. Meestal worden deze al door je werkgever afgedragen.

Zo betaal je als werknemer premies voor onder andere de WW. Mocht je dus werkloos raken, dan kun je een beroep doen op deze verzekering. Ook wanneer je een uitkering ontvangt, zie je op je inkomensopgave dat er premies worden ingehouden. Dit zijn premies voor volksverzekeringen. Deze worden dus zowel van het loon als van de uitkering ingehouden. Het gaat hierbij om premies voor onder andere de AOW.

Binnen de sociale verzekeringen kunnen we dus onderscheid maken tussen: **werknemersverzekeringen** en **volksverzekeringen**. Figuur 14.2 vullen we hieronder in figuur 14.3 aan.

Figuur 14.3 Welke verzekeringen bestaan er in het kader van sociale verzekeringen?

Van belang is in dit kader artikel 1 lid 1 sub i en j van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen (Wet SUWI). Hierin staat wat in die wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder 'werknemersverzekeringen' en 'volksverzekeringen'. We citeren sub i en j:

- i. *'werknemersverzekeringen: de verplichte verzekeringen op grond van de Werkloosheidswet, de Ziektewet, de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen en de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering;*
- j. *volksverzekeringen: de verzekeringen op grond van de Algemene Ouderdomswet, de Algemene nabestaandenwet, de Algemene Kinderbijslagwet en de Wet langdurige zorg.'*

14.4.2 Werknemersverzekeringen

De werknemersverzekeringen staan in artikel 1 lid 1 sub i Wet SUWI. Dit zijn de verzekeringen waarop de verzekerde een beroep kan doen in geval van werkloosheid (WW), ziekte (ZW) en **arbeidsongeschiktheid** (Wet WIA). Figuur 14.3 vullen we verder aan in figuur 14.4.

Figuur 14.4 Welke verzekeringen bestaan er in het kader van sociale verzekeringen?

Een belangrijke vraag is: wie komt in het kader van werknemersverzekeringen in aanmerking voor een uitkering? Om voor deze verzekeringen in aanmerking te komen is allereerst vereist dat de aanvrager 'werknemer' is, of daaraan gelijk kan worden gesteld. Ook in dit verband rijst de vraag: wie wordt in dit kader aangemerkt als 'werknemer'? Voor de definitie van **werknemer** voor de werknemersverzekeringen houden we artikel 3 lid 1 WW aan. Dit artikel bepaalt dat als werknemer kan worden aangemerkt:

'Werknemer is de natuurlijke persoon, jonger dan de pensioengerechtigde leeftijd, die in privaatrechtelijke of in publiekrechtelijke dienstbetrekking staat.'

Het is goed om kort uit te leggen wat privaatrechtelijke dienstbetrekking en publiekrechtelijke dienstbetrekking betekenen.

Bij een privaatrechtelijke dienstbetrekking is iemand werkzaam op basis van een arbeidsovereenkomst op grond van artikel 7:610 BW. Bij een publiekrechtelijke dienstbetrekking is iemand werkzaam op basis van een aanstelling op grond van artikel 1 van de Ambtenarenwet.

Er zijn mogelijkheden om de definitie van werknemer te verruimen. Zie in dit verband bijvoorbeeld de artikelen 4 en 5 WW. Een aantal functies is echter uitgezonderd van het begrip werknemer. Zie wat dit betreft artikel 6 WW. In deze introductie houden we geen rekening met deze uitzonderingen, maar gaan we ervan uit dat iemand in loondienst is op basis van een private of publieke dienstbetrekking.

Wanneer je *niet* voor een werkgever werkt, kun je deze verzekeringen vrijwillig afsluiten.²